

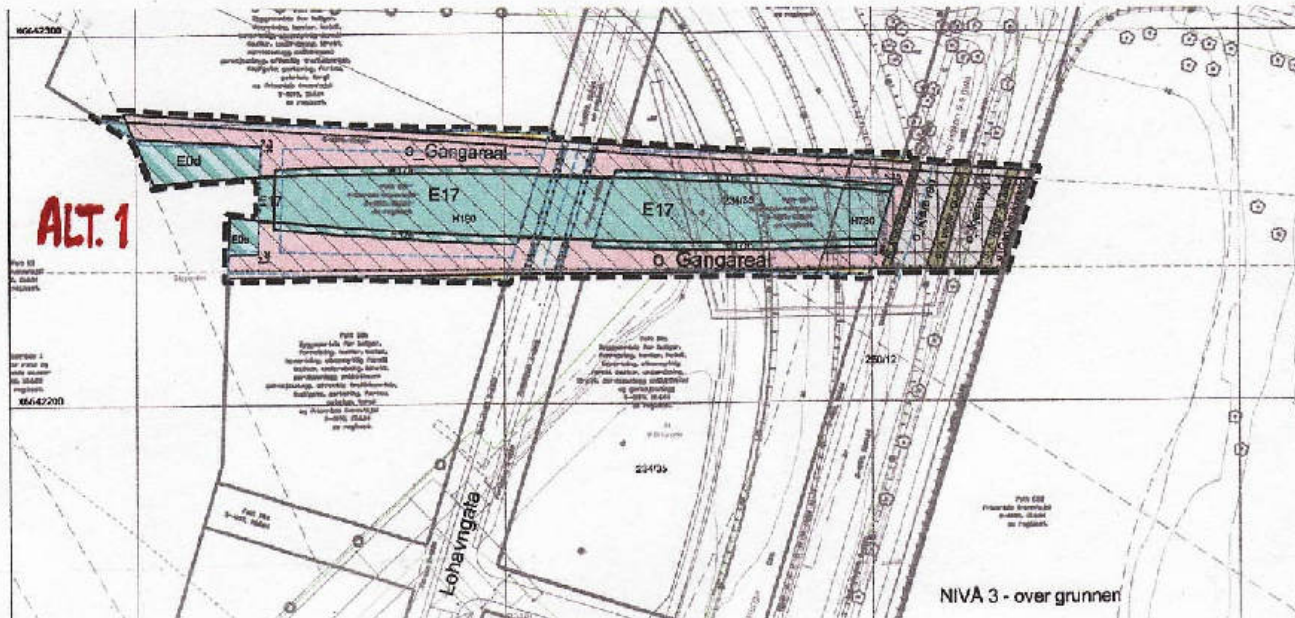
BISPEKILEN – DEPUTASJON 20. MARS 2013

- Oslo Elveforum er glad for at byrådet anbefaler planforslagets alternativ 2 med en bred åpning ytterst i Bispekilen. Dette er i tråd med reguleringsplanen for Bjørvika og gjør at Bispekilen fremstår som en integrert del av Bispevika og ikke som et lukket vannbasseng avsondret fra Bispevika.
- Det er manglende samsvar mellom feltbetegnelse på reguleringskartet for alternativ 2 (nivå 2 og 3) og § 7 i reguleringsbestemmelsene. (Oslo Elveforum påpekte dette i merknadsbrev av 16. mai 2011, men feilene på reguleringskartet er likevel ikke blitt rettet.)
- Det er uheldig for sikten fra Bispekilen til Middelalderparken (og omvendt) at Riksantikvaren har trukket sin innsigelse mot trær i Bispekilen og den delen av Kong Håkon 5.s gate som omfattes av reguleringsplanen for Bispekilen: Kompromisset er likevel bedre enn opprinnelig løsning. Trærne kan eventuelt felles og erstattes med busker en gang i fremtiden – uten altfor store kostnader.
- **Det bør ikke etableres en kunstig vanngardin fra Kong Håkon 5.s gate ned i Bispekilen. Bispekilen bør i stedet føres under Kong Håkon 5.s gate og knyttes til vannspeilet i Middelalderparken.**
- **Det bør etableres fotgjengerpassasjer under Kong Håkon 5.s gate via trebryggene på begge sider av Bispekilen, og helst også en sykkelforbindelse. Jf. § 13.6 i reguleringsbestemmelsene for Bjørvika: "En gang-/sykkelforbindelse skal sammen med deler av Bispekilen (E17) føres under Sørenggata og knyttes til Bispegata."**
- **Dette er det eneste stedet i Bjørvika-planen hvor det er lagt inn planfri kryssing for gående og syklister fra Bispevika til vannspeilet i Middelalderparken. Denne bestemmelsen i Bjørvika-planen må ikke fjernes i reguleringsplanen for Bispekilen, slik SVRØ, PBE og byrådet legger opp til.**
- Det er sterkt ønskelig å opprettholde muligheten for planfri kryssing, jf. at Kong Håkon 5.s gate er en 34 m bred 6-felts vei med en årsdøgnstrafikk på 30 000 kjøretøyer.
- Ved utlegging til offentlig ettersyn viste planforslaget fotgjengerkryssing i plan over Kong Håkon 5.s gate fra Bispekilen til vannspeilet i Middelalderparken i form av et opphøyd gangfelt. Av trafiksikkerhetsmessige hensyn reiste SVRØ innsigelse mot fotgjengerovergangen. Fotgjengerfeltet ble etter dette tatt ut av planen for Bispekilen, noe vi har forståelse for.
- Dette gjør den planfrie kryssingen under Kong Håkon 5.s gate enda viktigere. SVRØ gikk imidlertid også imot fotgjengerundergangen, og søkte om dispensasjon fra § 13.6 i Bjørvika-planen i forbindelse med søknad om endring av rammetillatelse for etappe 2 av E18 i Bjørvika.
- Begrunnelsen for søknaden var: 1) "at en slik kryssing vil være et stort inngrep i vannspeilet i form av en trau-konstruksjon gjennom vannet", 2) "at pga. kotehøydene for Kong Håkon 5.s gate og ønskelig frihøyde ville undergangen måtte føres ned mot kote null", 3) "at kryssingen ikke vil være i tråd med planene som Bjørvika Infrastruktur har utarbeidet for Bispekilen", og 4) "Riksantikvarens motstand mot en slik forbindelse".
- **Dispensasjon fra bestemmelsen i Bjørvika-planen ble gitt av PBE 28. januar 2013, dvs. før byrådets innstilling i reguleringssaken for Bispekilen forelå, og før**

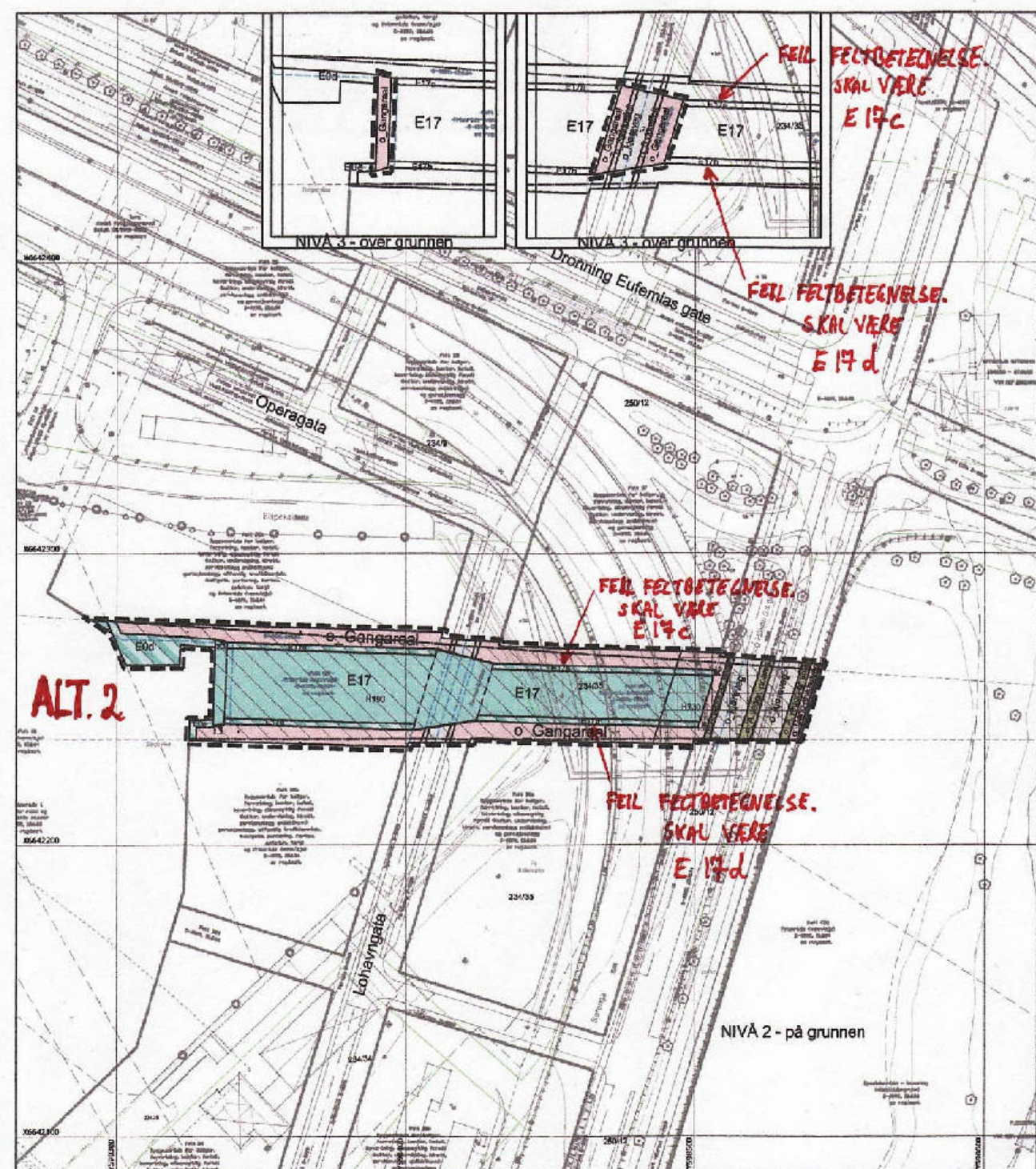
byutviklingskomiteen og bystyret har tatt stilling til om § 13.6 i bystyrets Bjørvika-vedtak fra 2003 skal endres. Jf. protokollen fra møtet 14. september 2012 hos fylkesmannen der kommunen opplyste at "hensikten med å la aktuell del av Kong Håkon 5.s gate fortsatt inngå i reguleringsplanen for Bispekilen er at krav i gjeldende regulering om en fotgjengerundergang dermed kan bortreguleres".

- **Det er grunn til å spørre hvorfor det ble gitt dispensasjon fra en reguleringsbestemmelse som politikerne allerede et par måneder senere skulle ta stilling til videreføringen av ved behandlingen av reguleringsplanen for Bispekilen.**
- PBE ga følgende begrunnelse for å innvilge dispensasjon fra Bjørvika-planens § 13.6: "Plan- og bygningsetaten har i forbindelse med behandling av plansak for Bispekilen anbefalt at den regulerte undergangen ikke videreføres i detaljplanen. Årsakene til dette er i tråd med tiltakshavers begrunnelse. Plan- og bygningsetaten finner ikke at ulempene tiltaket vil føre med seg gjennom et inngrep i Middelalderparkens vannspeil vil veie opp for fordelene ved en slik kryssning. For å oppnå tilstrekkelig frihøyde, vil undergangen måtte føres ned til kote 0, og dette vil medføre hyppige oversvømmelser i løpet av året."
- **Oslo Elveforum kan ikke se at vilkårene for å gi dispensasjon etter plan- og bygningsloven § 19-2 var oppfylt.** PBE formulerte selv disse vilkårene slik: "Det følger av § 19-2, 2. ledd at det ikke kan dispenseres dersom hensynet bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. Videre fremgår det at det skal foretas en avveining av hensynene som taler for og imot en dispensasjon. Det kan bare dispenseres dersom det foreligger en klar overvekt av hensyn som taler for en dispensasjon. I § 19-2, 3. og 4. ledd er det fremhevet ulike hensyn som skal tillegges særlig vekt i vurderingen."
- **Det synes for oss åpenbart at "hensynet bak bestemmelsen det dispenseres fra [...] blir vesentlig tilsidesatt".** Dette følger direkte av PBEs egen anbefaling i byrådssak 28/13, side 9: "Plan- og bygningsetaten legger til grunn at i Bjørvika-området er allmenningene og byrommene premissgivende for resten av utbyggingen og tilstøtende bebyggelses funksjon. Bispekilen er en av syv allmenninger i Bjørvikaplanen som strekker seg som fingre på en hånd inn mot bakenforliggende by og hvor allmenningene danner fysiske og visuelle sammenhenger mellom byen bak, den nye bydelen og fjorden. Allmenningene skal bidra til å forsterke eksisterende gate- og byromsstruktur og turveinett. Bispekilen er resultat av et politisk ønske om å åpne opp for et nytt byrom som ivaretar siktlinjen mellom Oslo torg / Middelalderparken og Akershus samt sikrer en trygg fotgjengerforbindelse fra fjorden til Middelalderparkens vannspeil."
- **Det er ikke nødvendig å føre undergangen ned til kote 0 for å oppnå tilstrekkelig frihøyde under Kong Håkon 5.s gate, slik PBE påstår.** Som det fremgår av PBEs egen anbefaling i byrådssak 28/13, vil trappene fra trebryggene inn mot og opp til Kong Håkon 5.s gate bli "ca. 5 meter høye" (side 11). Jf. at middelvannstanden ligger på kote -0,4, trebryggene er lagt på kote 0,6, mens reguleringskartet viser kotehøyder på 5,15 og 4,90 m for Kong Håkon 5.s gate henholdsvis på nordsiden og sørsiden av Bispekilen. Selv uten å senke trebryggene bør det være mulig å oppnå en frihøyde på ca. 3,0 m i undergangen under Kong Håkon 5.s gate, jf. byrådssak 14/13 (Akerselvallmenningens nordre del) der man oppnådde en frihøyde under Dronning Eufemias gate på 2,4 m for gangveien langs Akerselvas bredd ved å senke trebrygga til kote 0,2, selv om gatelegemet i Dronning Eufemias gate ligger ca. 1,0 m lavere ved kryssingen over Akerselva enn Kong Håkon 5. s gate ligger ved kryssingen over Bispekilen.

- **Fordelene ved å føre en gang-/sykkelveiforbindelse og Bispekilen under Kong Håkon 5.s gate, slik § 13.6 i Bjørvika-planen forutsetter, oppveier klart ulempene tiltaket fører med seg gjennom inngrepet i Middelalderparkens vannspeil. Etter Oslo Elveforums syn er inngrepet i vannspeilet i seg selv positivt med den løsningen vi presenterte i vårt merknadsbrev (28/13 vedlegg 2, side 89–103).**
- Vannspeilets avgrensning mot vest er vilkårlig og har ingen historisk referanse. Det er vannlinjen i øst mot selve Middelalderparken som markerer hvor langt inn sjøen gikk rundt år 1300. Ved å forlenge Bispekilen til østsiden av Kong Håkon 5.s gate, etablere et vannbasseng på havnivå inne i Middelaldervannspeilet, dvs. ca. 3,6 m lavere enn vannspeilet, der høydeforskjellen tas opp i form av en "Niagarafoss", formidles landhevingen siden middelalderen på en ypperlig måte. Det kan samtidig legges til rette for oppvandring av anadrom fisk via småstryk med langt mindre fall.
- **Dette er den klart beste løsningen både for vanngjennomstrømning, fisk, myke trafikanter, estetikk og opplevelsen av sammenhengen mellom fjorden og Middelaldervannspeilet.**
- **En full åpning av Bispekilen under Kong Håkon 5.s. gate er langt å foretrekke fremfor "en rør- eller kulvertforbindelse under Kong Håkon 5.s gate for å kunne etablere et fremtidig utløp fra Middelalderparkens vannspeil" (§ 3.2, littera o i byrådets forslag til reguleringsbestemmelser for Bispekilen). Dette desto mer som det nå utvetydig er brakt på det rene at Alnaelva kan åpnes på terreng med selvfall over alle de fire sporene for Follobanen i Klypen og ut i Middelaldervannspeilet, dvs. også over utgående Østfoldbane. I møte med Plan- og bygningsetaten og Oslo Elveforum 14. januar 2013 opplyste Jernbaneverket at dette er teknisk og fysisk mulig. Jf. også at antikvariske myndigheter har motsatt seg rørpressing, og ønsker at all arkeologisk utgraving skjer i åpen byggegrop.**
- **Byutviklingskomiteen bør be om at kart og bestemmelser i reguleringsplanen for Bispekilen endres slik at bestemmelsen i § 13.6 i Bjørvika-planen videreføres og virkeliggjøres.**

- BRUK OG VERN AV SJØ OG**
- E17 Friluftsområde
- BRUK OG VERN AV SJØ OG VASS**
- E17 Friluftsområde
- HENSYNSSONER**
- H190 Andre sikrings
 - H190 Båndlegging e
- LINJE- OG PUNKTSYMBOL**
- Planens avgrens
 - Formålsgrens
 - Byggegrens
 - Bru
- ANNEN INFORMASJON**
- Eksisterende
 - Regulering s
- BISPEKILEN, BJØRVIKA**
Planforslag til politisk beha

- TEGNFORKLARI**
PBL KAP. 12 REGULERINGSP
- SAMFERDSELSANLEGG OG**
- Kjøreveg
 - Gangareal
 - Sykkelfelt
- LINJE- OG PUNKTSYMBOL**
- Planens avgrens
 - Formålsgrens
- ANNEN INFORMASJON**
- Eksisterende e
 - Regulering s
- TEGNFORKLARI**
PBL KAP. 12 REGULERINGSP
- SAMFERDSELSANLEGG OG**
- Kjøreveg
 - Gang-/sykkelfelt
 - Gangareal
 - Sykkelfelt
 - Annen veggrunn
- BRUK OG VERN AV SJØ OG**
- E17 Friluftsområde I
- BRUK OG VERN AV SJØ OG VASSDR**
- E17 Friluftsområde I
- HENSYNSSONER**
- H190 Andre sikringsso
 - H190 Båndlegging ette
- LINJE- OG PUNKTSYMBOL**
- Planens avgrens
 - Formålsgrens
 - Byggegrens
 - Bru
- ANNEN INFORMASJON**
- Eksisterende eie
 - Regulering som
- BISPEKILEN, BJØRVIKA**
Planforslag til politisk behandl
- Forklaringer:** Plan- og bygningset
Saksbehandler: I tillegg plan- og bygningset
Plan- og bygningset er vedtatt, men utgitt som i utf.
Tidspunkt for utgivelse til offentlig ettersyn
Kart kontrollert for overensstemmelse
Elevante vedlegg
- Oslo kommune**
Vahls gate 1 0187 Oslo Se

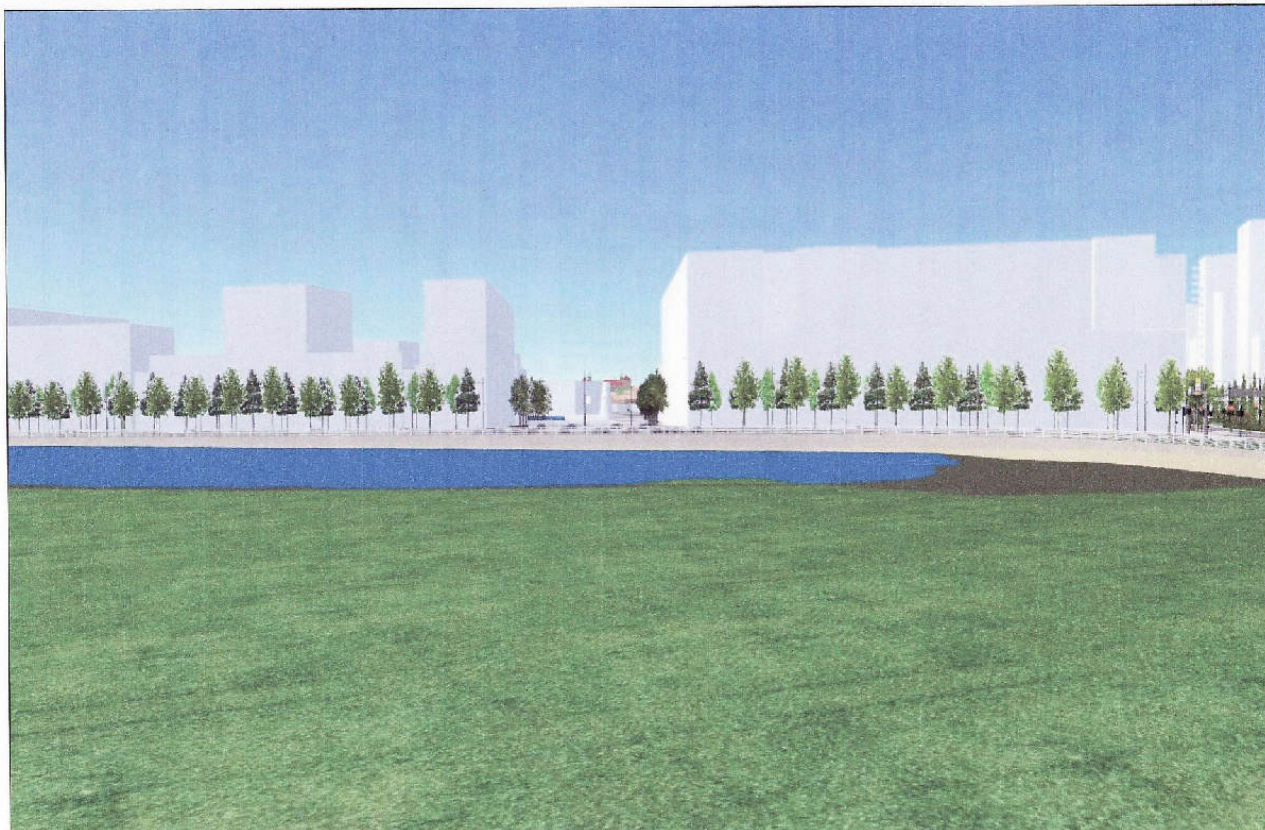
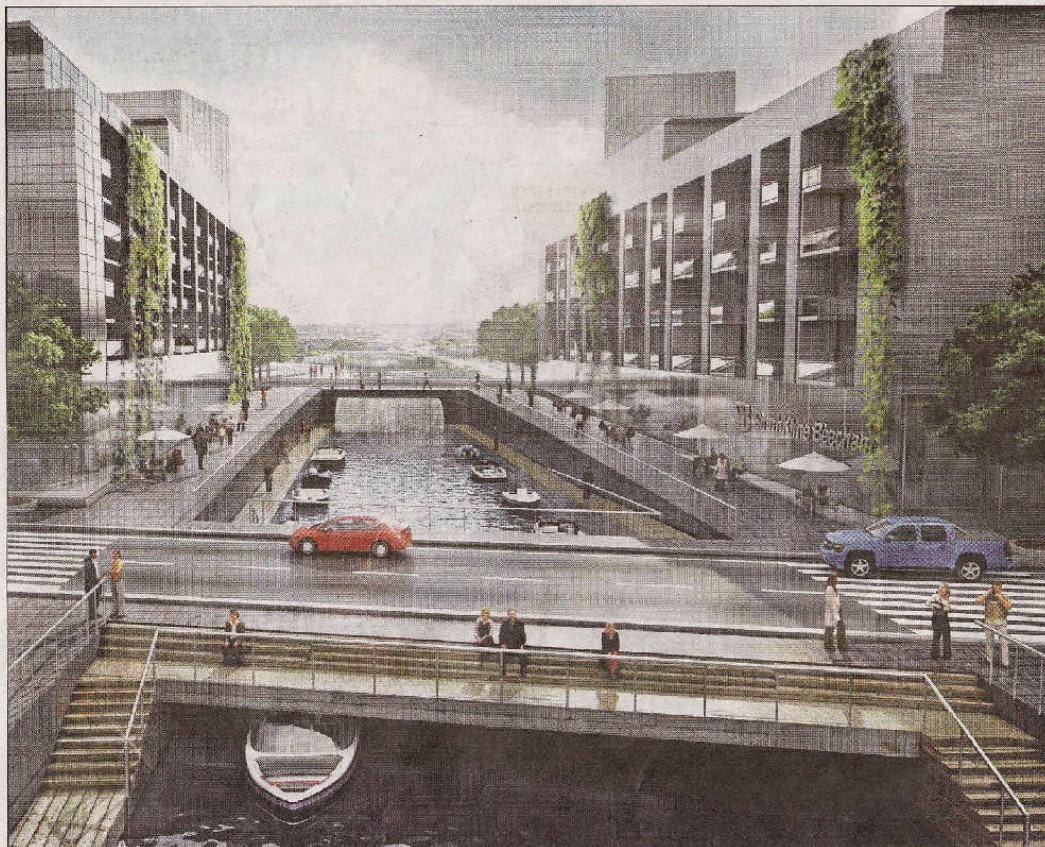
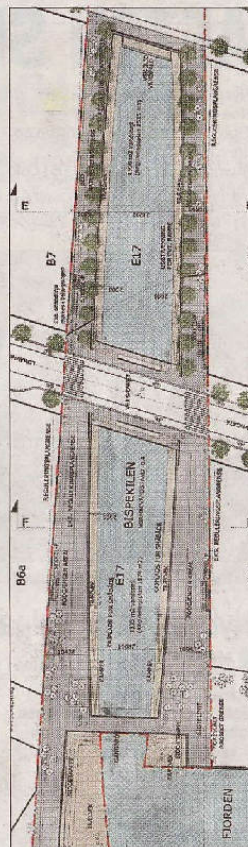

Fig. 3.3 Sikt fra Middelalderparken med busker i KH5

Bispekilen sett fra fjorden. Ved Håkon Vs gate (tverrgaten bakerst i bildet) skal det plantes armensk eik. Plan- og bygningsetaten vil også plante trerekker i gangarealet på begge sider av vannet (synes ikke på illustrasjonen), men Riksantikvaren kan bare godta busker på inntil halvannen meter.

ILLUSTRASJON: PLACEBO EFFECTS

Trærne er tenkt plantet mellom Lohavngata og Håkon Vs gate. Men Riksantikvaren frykter at siktelinjene mot Akershus festning skal forringes. FOTO: SLA LANDSKAPSARKITEKTER

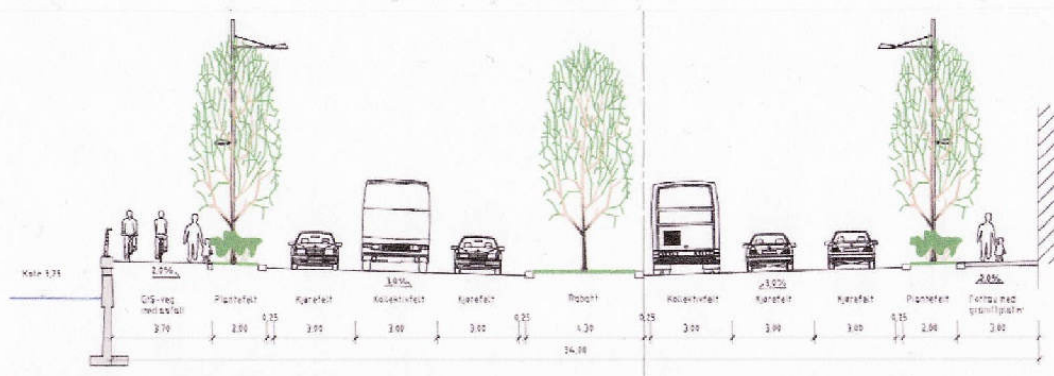

Fig. 6.4 Snitt av Kong Håkon 5.s gate

Fig. 6.5 Illustrasjon av Kong Håkon 5.s gate fra 3D-modellen

Fig. 3.8 Sikt langs KH5 mot syd ved Bispekilen med trær

Vedlegg B1

E18 Bjørvika. Etappe 2

Dispensasjonssøknad om at pkt. 13.6 i reguleringsbestemmelsene utgår

Etappe 2 av Bjørvikaprojektet er basert på reguleringsplanen for "Bjørvika – Bispevika – Lohavn". Denne ble vedtatt i Bystyret 27.08.2003 og stadfestet i Miljøverndepartementet 15. juni 2004. Reguleringsplanen har saksnummer 200100321.

I reguleringsbestemmelsene er det et punkt som omtaler en gang- og sykkelforbindelse fra Bispegata gjennom vannspeilet ved Middelalderparken og under Kong Håkon 5.s gate (tidligere Sørenggata), til forbindelse med Bispekilen.

Statens vegvesen Region øst mener at dette ikke er noen god løsning og søker derfor dispensasjon fra denne bestemmelsen.

Det søkes om dispensasjon for følgende område:

- 1) Søknad om at pkt. 13.6 i reguleringsbestemmelsene utgår.

Opprinnelig pkt. 13.6 lyder som følgende
13.6 Offentlige trafikkområder – Bispekilen

En gang-/sykkelforbindelse skal sammen med deler av Bispekilen (E17) føres under Sørenggata og knyttes til Bispegata.

Begrunnelsen for søknaden er :

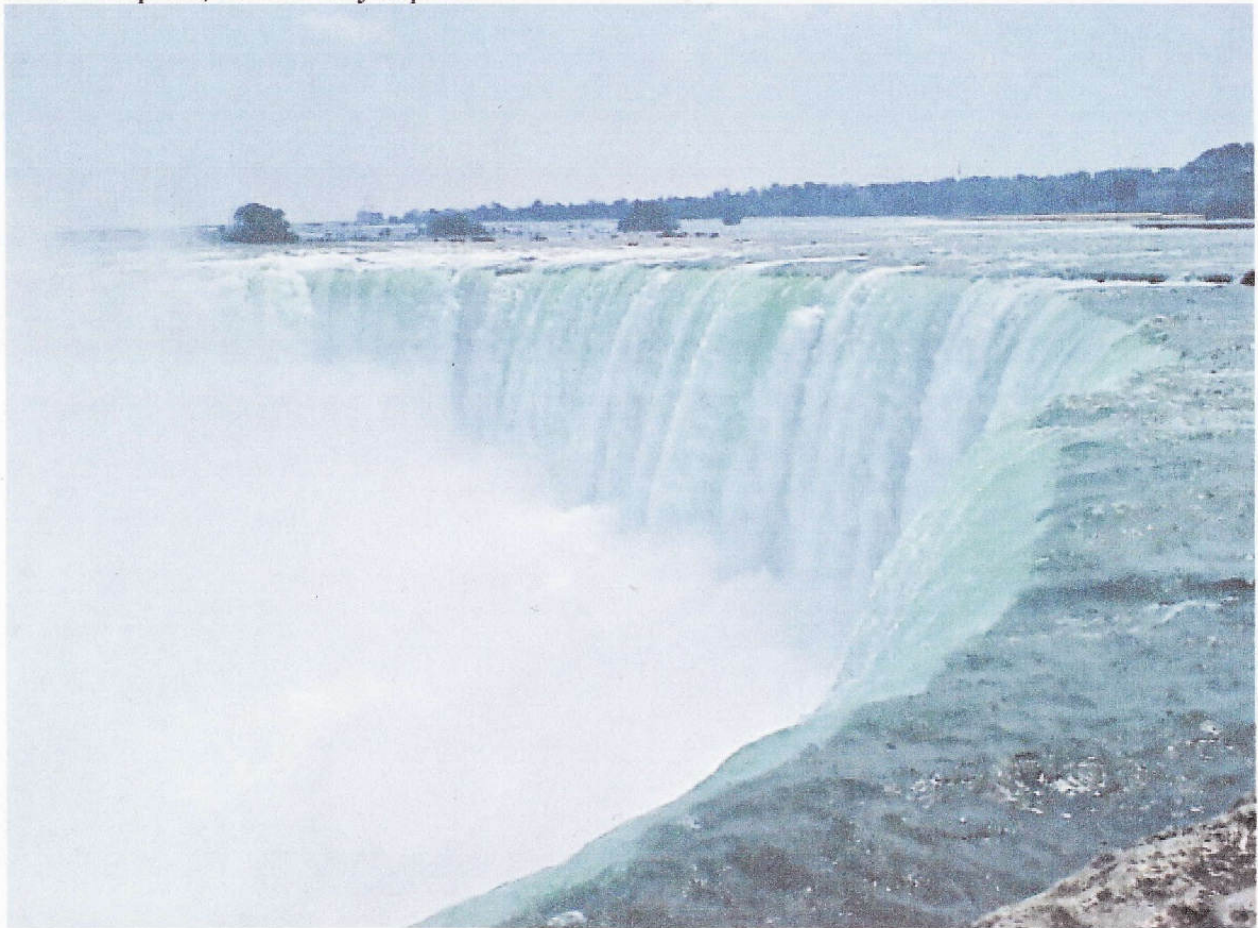
- at en slik kryssing vil være et stort inngrep i vannspeilet i form av en trau-konstruksjon gjennom vannet.
- at pga. kotehøydene for Kong Håkon 5.s gate og ønskelig frihøyde ville undergangen måtte føres ned mot kote null, jfr. tegning E611, vedlegg 2.
- at kryssingen ikke vil være i tråd med planene som Bjørvika Infrastruktur har utarbeidet for Bispekilen (jfr. plansak 200802039 Bispekilen - Bjørvika - Forslag til detaljregulering - Plan for allmenning)
- Riksantikvarens motstand mot en slik forbindelse

Dr. Ing. A. Aas-Jakobsen AS

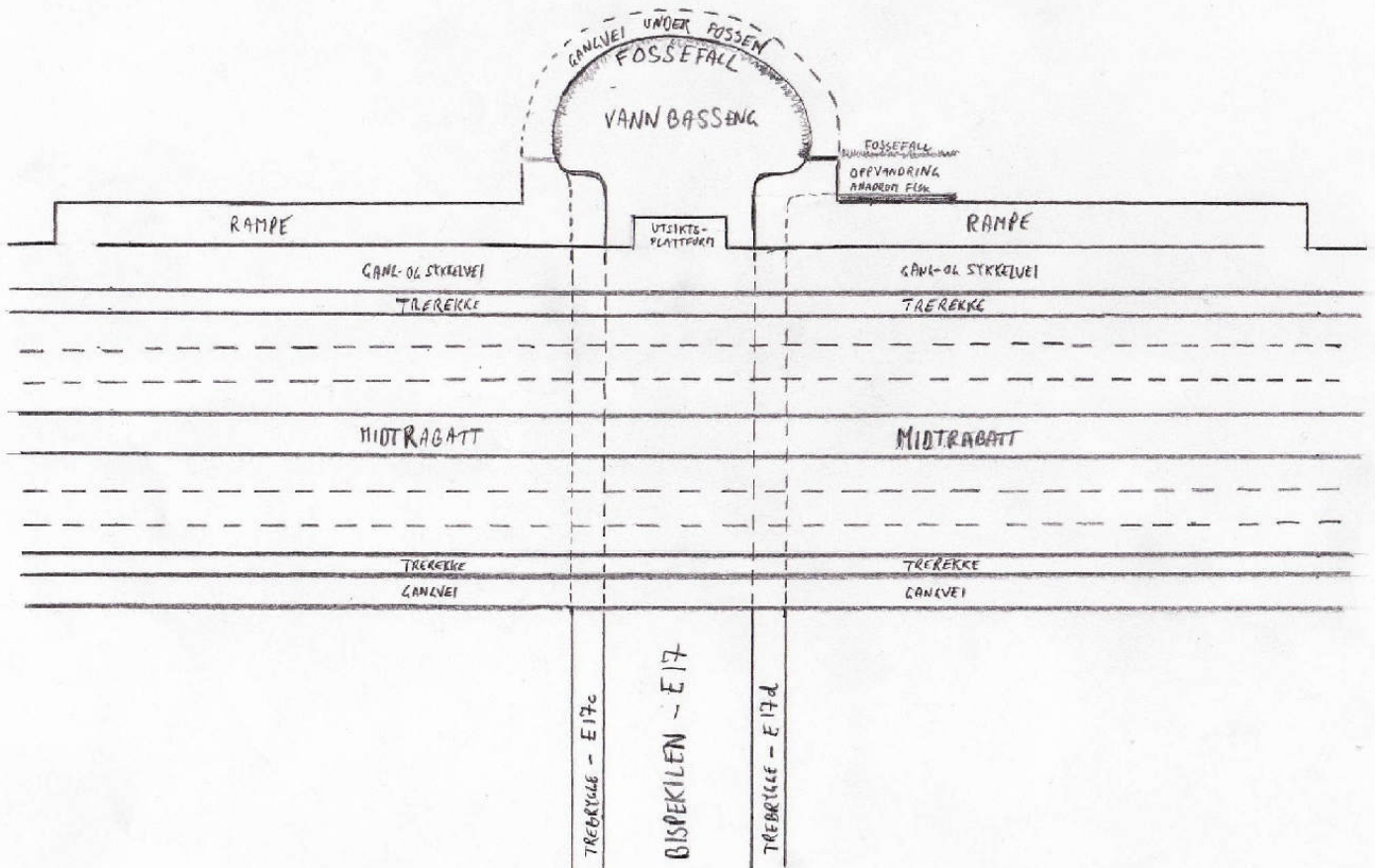
Snorre Slapgård

File:Horseshoe Falls 2006.jpg

From Wikipedia, the free encyclopedia

MIDDELALDERVANNspeilet

Jernbaneverket

Nytt dobbeltspor Oslo – Ski

Detaljplan

Innføring Oslo S

Notat

Senking av spor gjennom Klypen og Loenga

02B	Justert alternativet med ytterligere senking av utg. ØB	01.02.2013	SSN	LNA	LNA	
01B	Justert alternativet med ytterligere senking av utg. ØB	28.12.2012	SSN	LNA	LNA	
00B	Endelig dokument	22.11.2012	SSN	LNA	LNA	
Rev.	Revisjonen gjelder	Dato	Utarb. av	Kontr. av	Godkj. av	
Tittel: Østfoldbanen V L (Oslo S) – Ski Innføring Oslo S Senking av spor gjennom Klypen og Loenga		Ant. sider	Fase:	Detaljplan		
		9	Lokasjon:	Innføring Oslo S		
			Oppdr. nr.	10900		
		Produsent	 AAS-JAKOBSEN			
		Prod. dok. nr.				
		Erstatning for				
Prosjekt: Nytt dobbeltspor Oslo - Ski Parsell: Innføring Oslo S		Dokument nr.	UOS-10-A-18531		Rev.	
					02B	
 Jernbaneverket		Dokument nr.			Rev.	

